

Konzorcijum za prevenciju gojaznosti kroz efektivne aktivnosti vezane za ishranu i fizičku aktivnost

BILTEN

A 6th Framework Programme
European Commission
Coordination Action

Broj. 2

www.europrevob.eu

Decembar 2007.

Od naučnog koordinatora

Dobro došli u drugo izdanje EURO-PREVOB biltena!

U nastojanju da vam obezbijedimo što više informacija o razvoju projekta, odlučili smo da izdajemo Bilten svaka tri mjeseca umjesto jedan put godišnje. Nadamo se da ćete se složiti sa ovom izmjenom.

Svrha Biltena je da vas upozna sa aktivnostima od septembra 2007. godine uključujući rezultate Prvog sastanka Savjetodavnog odbora i Drugog sastanka Naučnog komiteta u oktobru 2007. godine, kao i progresom koji je od tada postignut.

Sada se približavamo Trećem Naučnom sastanku i Prvom Plenarnom sastanku vezanom za ovaj projekat, koji će biti održan u aprilu 2008. godine. To će biti veliki korak u ovom projektu, a desit će se na kraju prve godine i prve faze aktivnosti. To će biti odlična prilika da se diskutuje o rezultatima projekta sa stranim stručnjacima u lijepom gradu Rigi. Detalji Plenarnog sastanka bit će prikazani u martovskom izdanju Biltena.

U međuvremenu, upravljački tim LSHTM-a želi vam srećne praznike i sve najbolje u 2008. godini!

Joceline Pomerleau

**14 partnera iz
11 država**

Koordinator Projekta : London School of Hygiene & Tropical Medicine

Partneri u projektu : Bosna i Hercegovina, Češka Republika, Danska, Francuska, Italija, Latvija, Ruska Federacija, Slovenija, Švicarska, Turska, Velika Britanija

Trajanje: 04/2007–03/2010

EURO-PREVOB SASTANCI

Prvi sastanak Savjetodavnog odbora projekta EURO-PREVOB održan je 15. oktobra 2007. godine u Kopenhagenu.

Savjetodavni odbor sačinjavaju (s lijeva na desno na slici): Dr Brian Martin, predsjedavajući upravnog odbora Evropske mreže za promociju fizičke aktivnosti kao faktora za unaprijeđenje zdravlja; Dr Tim Lobstein, direktor programa o gojaznosti u dječijem dobu i radne grupe za borbu protiv dječije gojaznosti, London; Susanne Logstrup, direktor Evropske mreže za srce, Brisel; Dr. Liselotte Schaefer-Elinder, direktor Centra za javno zdravstvo, Štokholm. Dr Francesca Racioppi, direktor SZO Programa o transportu i zdravlju u Rimu, takođe je član Savjetodavnog odbora, ali nije bila u mogućnosti da prisustvuje sastanku.

Euro-Prevob partneri su imali mogućnost da prikažu rezultate dotadašnjeg rada, kao i širenje i praćenje strategija. Savjetodavni odbor je usvojio vrlo konstruktivne savjete, koji će predstavljati sljedeće korake u projektu. Sljedeći zvanični sastanak Savjetodavnog odbora, održat će se u Sarajevu u oktobru 2008. godine.

Sastanak Savjetodavnog odbora završen je svečanom večerom u Dvorcu Rosenberg u centru Kopenhagena.

Eric Brunner hrabro predstavlja Englesku pjesmom

Drugi sastanak Naučnog komiteta: 16. oktobra 2007. godine EURO-PREVOB partneri sreli su se na Drugom sastanku Naučnog komiteta. Rukovodeći se sastankom Savjetodavnog odbora od prethodnog dana, vođe za tri radna paketa (WP 2 – Uspostavljanje baze Evropskih eksperata i analiza stakeholdera, WP 3 – Pregled literature i WP 4 – razvoj alatki za analizu politika) vodili su diskusiju o ključnim ciljevima i zaključcima postavljenim tokom sastanka. U ovu diskusiju su bili uključeni svi prisutni partneri (detalji su opisani u sklopu Novina o progresu).

Informacije o ovim sastancima su dostupne na internetu.

Prvi sastanak Savjetodavnog odbora I Drugi sastanak Naučnog komiteta,
SUHR Univerziteti koledž, Kopenhagen

Prvi red, s lijeve strane: I. Pudule (PHA), N. Darmon (INSERM), U. Truebswasser (WHO), L. Lhotska (IBFAN), B. Martin (HEPA), L. Schafer-Elinder (Centar za javno zdravstvo u Štokholmu), M. Suhrcke (WHO), L. Mistura (INRAN), E. Brunner (UCL); Drugi red: G. Maiani (INRAN), K. Vrtikapa (WHO), Z. Brazdova (MU), Janneke Hartvig Jorgensen (SUHR's), J. Pomerleau (LSHTM); Treći red: Pernille Malberg Dyg (SUHR's), G. Pekcan (HUBDB), H. Rutter (SEPHO), S. Logstrup (EHN), A. Filipović Hadžiomerađić (IPH-FBiH), T. Lobstein (IOTF); Posljednji red: F. Branca (WHO), N. Scagnetti (IVZ RS), G. Ceroni (LSHTM); M. McKee (LSHTM), C. Knai (LSHTM), M. Cholewa-Madsen (Rektor SUHR-a). Odsutni: T. Kamardina (NCPM), M. Gabrijelčić (IVZ-RS), F. Racioppi (WHO).

NOVOSTI O PROGRESU

Uspostavljanje EURO-PREVOB web stranice

Sastanak od 15-16. oktobra u Kopenhagenu otvorio je mogućnost otvaranja službene web stranice projekta (www.euoprevob.eu), e-mail adrese (euoprevob@lshtm.ac.uk) i intranet sekcije web stranice.

Giovanna Ceroni koja je velikim dijelom učestvovala u dizajnu Web stranice, omogućila je projektnim partnerima workshop o intranet sekciji web stranice, 15. oktobra uveče.

RADNI PAKETI

Radni paket 2: Uspostavljanje baze Evropskih eksperata i analiza stakeholdera, vođa Dr. Francesco Branca, WHO-EURO

Cecile je prikazala progres vezan za Radni paket 2. Prezentirala je dva plana: 1. Plan o uspostavljanju baze eksperata koji zastupa Vicky Kolovou-Delonas i 2. Plan o mapi stakeholdera. Prikazano je sedam politika i dato na analizu, čime je potvrđeno da će njihove teme biti osnova za budući rad.

Radni paket 3: Pregled literature, vođa Eric Brunner, Univerzitetski Koledž London

Eric je prikazao progres vezan za radni paket 3. Potvrđeno je da postoji potreba za planskim okvirom EURO-PREVOB projekta i pregledom literature za analizu politika. Dogovoreno je da: 1. Eric izradi draft teoretskog modela rada do novembra 2007. Ovaj dokument će sadržati planski okvir za EURO-PREVOB. 2. Cecile i Joceline će preuzeti obaveze oko epidemioloških podataka. 3. Aileen će preuzeti prikaz političkih analiza. 4. Radni paket 3 će ići naprijed sa razvojem score-karte za analizu „politike na ulici“.

Radni paket 4: Razvoj alatki za analizu politika, vođa Dr. Francesco Branca

Francesco je prikazao progres vezan za radni paket 4. Sadašnja analiza politika ima za cilj razumijevanje procesa tokom kojih su ove politike razvijene i implementirane, ciljeve i motive ovih politika, potencijal za unaprijeđenje razvoja politika i procesa implementacije. Rad je organiziran u okviru izrade plana koji prikazuje postojanost i efektivnost alatki za analizu politika vezanih za zdravlje, načine analiziranja rezultata i postavljanje prioriteta. Metodološki zaključci plana će obezbijediti razvoj alatki za analizu politika i sprovođenje vanjske evaluacije eksperata prije pilotiranja u zemljama. Razvoj alatki za analizu politika je u toku.

Planovi za širenje znanja & Monitoring kvaliteta

Joceline je prezentirala Planove. Ona je pozvala članove Savjetodavnog odbora da pomognu da se osigura veća pokrivenost i raširenost EURO-PREVOB-a. Dogovoreno je da se linkovi EURO-PREVOB-a dodaju na web stranicu Projekta „Hope“ i na stranicu „European Heart Network site“. HEPA Europe Newsletter također će prikazati novosti vezane za EURO-PREVOB. Partneri iz zemalja u kojima većina ne govori engleski jezik dužni su prevesti na jezik svoje zemlje neke od najraširenijih projektnih dokumenata (npr. Fact Sheet). Trošak prevoda je određen individualno za pojedine partnere i jedan dio budžeta će se odvojiti za ove aktivnosti.

PRIPREME ZA TREĆI SASTANAK NAUČNOG KOMITETA U RIGI, 17-18 APRIL 2008.

Pripreme za sastanak: U toku smo procesa imenovanja eksperata koji će biti pozvani na sastanak 17-18. aprila. Više informacija će biti dostupno u sljedećem Biltenu u martu 2008. godine.

Prateći dokumenti: Učesnici će dobiti prateće dokumente za Treći sastanak Naučnog komiteta 2 sedmice prije sastanka.

Informacije o Rigi: Onaj ko želi da provede vikend u Rigi ili njenoj okolini može pronaći ideje i informacije na sljedećim web stranicama:

- www.latviatourism.lv/info.php ili <http://en.wikipedia.org/wiki/Latvia> (za informacije o Latviji)
- www.rigatourism.lv/EN/Channels/Tip/default.htm ili www.timeout.com/travel/riga (za informacije o Rigi)
- www.opera.lv/opera.php?lang=2 (Riga ima jednu od najljepših opernih kuća u Evropi koja datira od 1863. Latvijska nacionalna opera otvara širok repertoar opera i baleta. Iskustvo koje ne smijete propustiti!)

NOVOSTI KOD PARTNERA

Novosti od SEPHO

SEPHO je održao sastanak sa UCL partnerom Ericom Brunnerom i to je preliminarni stepen rada da bi se odredili modeli uzroka gojaznosti, fokusirajući se na tjelesnu aktivnost i spoljašnje okruženje.

Novosti iz GIFA: Ženevski kantonalni plan promocije zdravlja i prevencije za godine 2007-2010.

Novembra 23. 2007. godine, GIFA je učestvovala u nastajanju gore navedenog Ženevskog plana, u čijoj je izradi sudjelovala grupa od 190 delegata predstavljajući obe švicarske federalne jedinice (najreprezentativniji predstavnici lokalne vlasti i ključni investitori). Jedan je letak obavještavao slušateljstvo o EURO-PREVOB projektu (Fact-Sheet) i bio je svima na raspolaganju.

Navike u ishrani i fizička aktivnost stavljeni su u centar strategije za borbu protiv pretjerane težine i gojaznosti, kao i za prevenciju. Promocija dojenja je jedna od 11 smijernica u javnom zdravstvu koja se preporučuje kako bi se suočilo sa ovim problemom. Situacija u Švicarskoj data je u tabeli 1.

Table 1. Prevalence of excess body weight in Switzerland, population over 15 years of age.

Indikator	Stanovništvo	Prevalenca
Gojaznost	500.000	7,7%
Pretjerana težina	1.700.000	29,4%
Nedopuštena težina	2.200.000	37,1%

Izvor: Observatoire suisse de la Sante – OBSAN, 2002.

Broj osoba s pretjeranom tjelesnom težinom proizvod je životnog stila koji prati moderno, imućno društvo. Međutim, jasan socijalni gradijent prevalencije gojaznosti pokazuje da su oni manje privilegirani više pogođeni. Ako je životni stil glavni uzrok gojaznosti, uvođenje promjena u takav životni stil izgleda da je pravi odgovor na problem. U tom pogledu, Kantonalni plan tvrdi da je moguće postići pravilno, zdravo ponašanje preko edukacije i informiranja, kao oruđa. Plan ne spominje mjere zaštite potrošača, koje će ograničavati marketing nezdravih proizvoda zaštićujući time vulnerabilne populacione grupe (npr djecu), na koje se cilja kao na potencijalno unosne segmente tržišta, preko reklamiranja tih proizvoda.

U tom Planu je formulirano devet preporuka:

1. Tokom dana 30 minuta fizičke aktivnosti za odrasle i 60 minuta za djecu;
2. Promoviranje šetnje i vožnje bicikla kao prevoznog sredstva;
3. Svi građani da aktivno planiraju i uključuju se u sportske aktivnosti u svoje slobodno vrijeme;
4. Smanjiti vrijeme ispred TV ekrana i ostale oblike fizičke neaktivnosti;
5. Zamijeniti „čudotvorne dijete“ sa zdravim stilom življenja;
6. Jest i uravnoteženo;
7. Konzumirati pet vrsta voća i povrća dnevno;
8. Jest najviše jedan masni/slatki proizvod dnevno;
9. Poštivati osjećaje gladi i sitosti.

The Geneva Infant Feeding Association (GIFA) će podržavati implementaciju State of Geneva's Health Prevention Plan i zauzimati se u specifičnim aktivnostima u skladu sa svojim ovlaštenjima. Više informacija o implementaciji Plana mogu se dobiti na sljedećoj adresi:

www.geneve.ch/plancantonal

Ostale korisne adrese su:

Office federal de la sante publique – Sante en Suisse

www.bag.admin.ch/index.html?lang=fr

Promotion Sante Suisse

www.promotionsante.ch/f

** Zimmermann et al: Obésité en Suisse: percentiles d'indice de masse corporelle (IMC) d'une population d'enfants et d'adolescents nés en 1980 à Lausanne et écart avec les normes suisses (1955) Sozial- und Präventivmedizin/Social and Preventive Medicine; Birkhäuser Basel ; 0303-8408 (Print) 1420-911X (Online); Volume 48, Number 2 / Apr 2003; 121-132; 19 Feb 2004*

Novosti od IPH-FBiH: IV Susret državnih projekt menadžera Jugoistočne Evrope (SEE) – Projekat ispravnosti hrane i ishrane

Ovaj projekat je iniciran i podržan u okvirima Stability Pact Initiative for Social Cohesions. Njegov je cilj jačanje zdravlja građana zemalja članica SEE; te njihov zdraviji pristup ispravnoj hrani i pravilnoj ishrani, kao i povećanje efikasnosti aktivnosti upravljenih da promovišu zdravlje i smanje opasnost od bolesti koje su vezane za neispravnu hranu i pogrešnu ishranu. Na regionalnom nivou projekat koordinira Srbija, kao i drugi partneri uključujući Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Hrvatsku, Republiku Moldaviju, Rumuniju, Crnu Goru i Makedoniju.

Do sada, prva komponenta projekta – formulacija i usaglašavanje Food Policy, Strategy and Legislation in SEE, u skladu sa međunarodnim i EU standardima je implementirana. Nedavno, projekat je potpomognut kako bi se implementirala njegova druga komponenta. Fokus na drugoj komponenti je ustanovljavanje harmoniziranog i integrisanog modela za ispravnost hrane i pravilne ishrane, kako bi ti sistemi bili ukrojeni u političku legislativu države, te čitav socio-ekonomski kontekst. Na osnovu toga, bit će obezbijeđena potpora i tehničko uključenje za zemlje u Regionu, kako bi se razvio i implementirao II Nacionalni akcioni plan za hranu i ishranu. Ovaj će se projekat takođe fokusirati na uspostavljanje jedne konkretnije regionalne saradnje i razvoj ljudskih resursa. Bit će ojačano i prošireno partnerstvo sa onim zemljama koje su implementirale reforme sistema hrane i ishrane.

Na Četvrtoj radionici zemaljskih projekt menadžera SEE – Food Safety and Nutrition Project raspravljalo se o implementaciji projektne komponente 2, a održana je u u Skoplju 17. i 18. decembra 2007. godine, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Makedonije.

III Susret UNU/SCN Network za razvitak znanja u vezi sa ishranom u Srednjoj i Istočnoj Evropi (NCDNCEE)

Regionalne mreže koje će jačati razvitak znanja inicirane su od strane Univerziteta UN – Program hrane i ishrane i UN stalnog komiteta za ishranu (SCN), u Africi, Aziji, Latinskoj Americi, na Srednjem Istoku te Srednjoj i Istočnoj Evropi.

Opšti cilj UNU/SCN Networka jeste iniciranje i potpora uspostavljanja mreža za razvoj znanja u različitim dijelovima svijeta, zbog poboljšanja istog u oblastima kao što su hrana, ishrana i razvoj zdravstvenih smjernica, istraživanja o ishrani i viši oblici učenja, akademska potpora ishrani i njeno pravilno sprovođenje, vodiči za dijete, baze podataka za sastojke hrane). Regionalne mreže će same odlučivati o ciljevima razvoja i njegovim fokusnim aktivnostima baziranim na potrebama zemalja iz Regiona. Generalni cilj za CEE Network jeste isti kao i generalni cilj za UNU/SCN Network. Po specifičnostima regiona ciljevi će biti povezani sa specifičnim temama od interesa za Network u bilo koje vrijeme, da bi se bilo otvoreno za nove izazove, prema promjenama koje se zbivaju u različitim zemljama tokom vremena.

Regionalne inicijative u Istočnoj i Srednjoj Evropi (CEE) su započele 2005. godine. Članovi mreže su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka, Hrvatska, Holandija, Makedonija, Rumunija, Mađarska, Norveška, Srbija i Slovačka. Do sada, članice mreže su se susrele tri puta, a III Susret UNU/SCN održan je 1. i 2. novembra 2007. godine u Beogradu, Srbija.

Ciljevi ovog trećeg susreta su bili: analize nacionalnih aktivnosti u vezi sa proslavom Svjetskog dana hrane, analize nacionalnih aktivnosti u vezi sa implementacijom novih WHO razvojnih standarda, te Akcionog plana za hranu i ishranu za period 2007 - 2012. godina. Isto tako, raspravljalo se o novim evropskim projektima u vezi sa ishranom, kao što su EURRECA; EuroFIR i Sorates.

<http://agrowebcee.net/subnetwork/ncdn/>

Novosti iz SUHR-a: „Gojaznost i socio-ekonomske grupe u Evropi: Prikaz naučnih procjena i implikacije za akciju“

Novembra 26. i 27. 2007., Aileen Robertson je prisustvovala sastanku Komisije EU (DG Komisija za zdravstvo i zaštitu potrošača), „Ekspertne grupe za društvene determinante i neujednačenost u zdravstvu“, na kojem su bili prisutni predstavnici svih država članica EU. Glavni cilj ovog sastanka je bio priprema osvrta na problem gojaznosti i socio-ekonomske grupe u Evropi i predstavlja pripreme za akciju na nacionalnom i EU nivou. Najvažniji ciljevi bili su: objedinjavanje i analiza informacija o povezanosti između gojaznosti i trendova gojaznosti vezanim za socio-ekonomske grupe u evropskom stanovništvu, dokumentiranje i procjena smjernica, mjera i aktivnosti koje će tretirati gojaznost, a koje uzimaju u obzir varijacije u prevalencama, te izrada preporuka koje su relevantne smjernicama na evropskom i nacionalnim nivoima. EURO-PREVOB kolor brošure su razdijeljene, a EURO-PREVOB je na kraju prezentacije predstavljen svim članicama Unije.

DRUGI DOGAĐAJI I PUBLIKACIJE OD ZNAČAJA

Izveštaj o budućem razvoju - Nalazi iz „Tackling Obesitas“: „Future Choices“ projekat je pokrenut 17. oktobra 2007., a detalji se mogu naći na Web-stranici www.foresight.gov.uk/Obesity/Obesity.html.

Projekat budućeg razvoja ima za cilj da „dadne dugoročnu viziju kako se možemo nositi sa

odgovornošću za gojaznost u Ujedinjenom Kraljevstvu u narednih 40 godina“, koristeći bazu naučnih dokaza iz čitavog niza disciplina, kako bi se identificirao široki raspon faktora koji utiču na gojaznost, analizirala povezanost između ključnih faktora koji utiču na stepene gojaznosti, donijela najefikasnija rješenja itd.

Glavni zaključci izvještaja uključuju:

1. Epidemija gojaznosti ne može biti spriječena samo individualnim akcijama i zahtijeva društveni pristup;
2. Problem gojaznosti zahtijeva veće promjene nego što je to do sada bio slučaj i to na ličnom, porodičnom, društvenom i nacionalnom nivou;
3. Sprječavanje gojaznosti jeste društveni izazov, onakav kakav predstavljaju klimatske promjene, što zahtijeva partnerstvo između vlade, nauke, biznisa i građanskog društva.

Kompletan izvještaj se može skinuti sa [www.foresight.gov.uk/Obesity/obesity final/17.pdf](http://www.foresight.gov.uk/Obesity/obesity%20final/17.pdf)

Svjetska istraživačka fondacija za karcinom (WCRF)

www.dietandcancerreport.org/

„Hrana, ishrana, fizička aktivnost i prevencija karcinoma: globalne perspektive“ WCRF je objavio obimni izvještaj u kojem se pominje veza između karcinoma i režima ishrane, fizičke aktivnosti i težine. Jedna od deset preporuka je da bi žene trebale isključivo dojiti bebe šest mjeseci, pa poslije toga nastaviti sa dopunskom ishranom. Autori tvrde da postoji

ubjedljivi dokaz da dojenje štiti od predmenopauzalnog i postmenopauzalnog karcinoma dojke. Postoje i djelimični dokazi da ono štiti i od karcinoma jajnika. Takođe postoji dokaz da su bebe koje doje u kasnijem životu zaštićene od dobivanja prekomjernih kilograma i gojaznosti. Deset preporuka sa panela na kojem je bio 21 svjetski poznati naučnik predstavlja najzaokruženiji i najautoritativniji savjet o zaustavljanju rasta karcinoma koji je ikada bio dat. UNICEF i Svjetska zdravstvena organizacija su bili među zvaničnim posmatračima procesa izvještavanja. Preporuke se mogu naći na www.dietandcancerreport.org/downloads/chapters/chapter12.pdf

Druge publikacije od značaja su:

Friel S, Chopra M, Sacher D. Nejednaka težina: ispravno orjentirani smjernički odgovori na epidemiju gojaznosti. *BMJ* 2007., 335:1241-1243.

Baker JL, Olsen LW, Sorensen TIA. Index tjelesne mase u djetinjstvu i rizik od srčanih bolesti kod odraslih. *NEJM* 2007., 2329-2337.

PROGRAMI FINANSIRANI OD STRANE EU RELEVANTNI U RADU EURO-PREVOB-a

DINAMO-HIA: Dinamičko modeliranje u svrhu procjene zdravstvenog uticaja
[http://ec.europa.eu/phea/documents/2006 Health Information.pdf](http://ec.europa.eu/phea/documents/2006_Health_Information.pdf).

EHN-CHOB: Evropska mreža zaštite srca – smijerničke opcije sprječavanja dječije gojaznosti.
www.ehnheart.org/content/goto.asp?docid=6392

EUROTHINE: Suočavanje sa zdravstvenim neujednačenostima u Evropi
<http://mgzlx4.erasmusmc.nl/eurothine/>

HELENA: Zdravo življenje u Evropi i ishrana u adolescenciji

www.helenastudy.com/

HOPE: Promocija zdravlja putem prevencije gojaznosti u Evropi
www.hopeproject.eu/

IDEFICS: Identifikacija i prevencija efekata ishrana i životnog stila i uticaj na zdravlje djece i novorođenčadi
www.ideficsstudy.eu/

PORGROW: Smijerničke opcije u svrhu odgovora na rastući izazov koji predstavlja gojaznost
www.sussex.ac.uk/spru/porgrow

LIČNE OBAVIJESTI

Novo EURO-PREVOB osoblje u SUHR-u: Dobrodošlica Elaine Duncan Jessen-Klixbull, koja će raditi sa Aileen Robertson (šest sati sedmično).

EURO-PREVOB KONTAKTI

Za dodatne informacije molimo vas da posjetite EURO-PREVOB web-stranicu www.euoprevob.eu ili pošaljete svoja pitanja, komentare i sugestije direktno na e-mail adresu (euoprevob@lshtm.ac.uk).

Koordinator Projekta

Ime : London School of Hygiene & Tropical Medicine

Vođa projekta: Martin McKee

Naučni koordinator: Joceline Pomerleau

Administrativni koordinator : Giovanna Ceroni

Adresa : Keppel Street, London WC1E 7HT

Zemlja : United Kingdom

Telefon : (44) 20 7612 7811; *Fax*: (44) 20 7612 7812

kontakt email: euoprevob@lshtm.ac.uk

Partneri:

Ime: London School of Hygiene & Tropical Medicine (LSHTM)

Zemlja: Velika Britanija

Website: www.lshtm.ac.uk

Ime: SUHR'S University College (SUHRS)

Zemlja: Danska

Website: www.suhrs.dk

Ime: World Health Organization Regional Office for Europe (WHO)

Zemlja: Danska

Website: www.euro.who.int

Ime: Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM)

Zemlja: Francuska

Website: www.inserm.fr

Ime: Hacettepe University Department of Nutrition and Dietetics (HUBDB)

Zemlja: Turska

Website: www.hacettepe.edu.tr

Ime: South East Public Health Observatory (SEPHO)

Zemlja: Velika Britanija

Website: www.sepho.org.uk

Ime: Istituto Nazionale di Ricerca per gli Alimenti e la Nutrizione (INRAN)

Zemlja: Italija

Website: www.inran.it

Ime: Public Health Agency (PHA)

Zemlja: Latvija

Website: www.sva.lv

Ime: Masaryk University (MU)

Zemlja: Češka Republika

Website: www.muni.cz

Ime: Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (IPH-FBiH)

Zemlja: Bosna i Hercegovina

Website: www.zzjzfbih.ba

Ime: National Centre for Preventive Medicine (NCPM)

Zemlja: Ruska Federacija

Website: www.gnicpm.ru

Ime: Institute of Public Health of the Republic of Slovenia (IVZ RS)

Zemlja: Slovenija

Website: www.ivz.si

Ime: Geneva Infant Feeding Association (GIFA)

Zemlja: Švicarska

Website: www.gifa.org

Ime: University College London (UCL)

Zemlja: Velika Britanija

Website: www.ucl.ac.uk